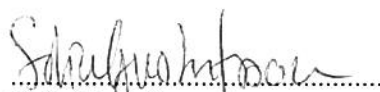

§ 88-93

Plats och tid	Landstingshuset, Umeå, den 19 april 2017, klockan 09.00-13.50 Ajournering klockan 12.00-13.00
Beslutande	Peter Olofsson (S), ordförande Nicklas Sandström (M), 1:e vice ordförande LiseLotte Olsson (V), 2:e vice ordförande Erik Bergkvist (S) Ewa-May Karlsson (C), §§ 88-91 Marika Lindgren (S), till och med delar av § 92 Karin Lundström (S)
Observatörer	Birgitta Nordvall (KD) Marianne Normark (L) Robert Winroth (MP)
Övriga	Anders Sylvan, landstingsdirektör Sofia Gustafsson, sekreterare Katarina Holmgren, ekonomidirektör, § 91 Kristin Antonsson, budgetchef, § 91 Janeth Lundberg (S), ordförande FoP Skellefteå-Norsjö (via videokonferens), del av § 90 Andreas Löwenhök (M), 1:e vice ordförande FoP Skellefteå-Norsjö (via videokonferens), del av § 90 Maalin Wikström (MP), 2:e vice ordförande FoP Skellefteå-Norsjö (via videokonferens), del av § 90 Marita Fransson (S), ordförande, FoP södra Lappland (via videokonferens), § 90 Roland Sjögren (KD), 1:e vice ordförande FoP södra Lappland (via videokonferens), § 90 Annelie Bygdén, utredare FoP södra Lappland, § 90 Harriet Hedlund (S), ordförande FoP Umeåregionen, § 90 Liv Granbom (M), 1:e vice ordförande FoP Umeåregionen, § 90 Alireza Mosahafi (MP) 2:e vice ordförande FoP Umeåregionen, § 90 Tina Mårdvall, utredare FoP Umeåregionen, § 90 Alejandro Caviedes (S), ordförande patientnämnden, § 92 Lars Bäckström (C), vice ordförande patientnämnden, § 92 Kristina Östman, kanslichef patientnämnden, § 92

Sekreterare

Sofia Gustafsson

Justerat 2017-04- 24

Peter Olofsson (S)
Ordförande

Nicklas Sandström (M)
Justerare

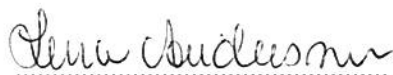
BEVIS OCH ANSLAG OM JUSTERING

Anslagsdatum 2017-04- 25

Plats för anslag Västerbottens läns landstings officiella anslagstavla, Köksvägen 11,
Umeå.

Protokollet förvaras hos Registratorn vid landstingshuset, Köksvägen 11, Umeå.

Registrator

Lena Andersson

Innehållsförteckning

§ 88 Justering.....	4
§ 89 Fastställande av föredragningslista	4
§ 90 Träff med nämnderna för folkhälsa och primärvård samt samverkansnämnden angående budget 2018	4
§ 91 Informationer	8
§ 92 Träff med patientnämnden angående budget 2018.....	10
§ 93 Kurser och konferenser.....	11

P.O. AS

§ 88 Justering

Arbetsutskottet utser Nicklas Sandström (M) att tillsammans med ordförande Peter Olofsson (S) justera protokollet.

**§ 89 Fastställande av föredragningslista
VLL 22-2017**

Sammanfattning

Förslag till föredragningslista har upprättats.

Arbetsutskottets beslut

Föredragningslistan fastställs med tillägg av Kurser och konferenser, § 93.

**§ 90 Träff med nämnderna för folkhälsa och primärvård samt samverkans-
nämnden angående budget 2018
VLL 60-2017**

Sammanfattning

Arbetsutskottet träffar de tre nämnderna för folkhälsa och primärvårds presidier för att få information om respektive nämnds underlag för budget 2018.

Samtliga nämnder har bland annat arbetat och gjort aktiviteter utifrån landstingsfullmäktiges riktade mål;

- Arbeta aktivt för att motverka våld i nära relationer.
- Arbeta aktivt för att motverka ökat riskbruk av alkohol.

Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå-Norsjö

Ordförande Janeth Lundberg (S) redovisar nämndens underlag för budget 2018.

Våld i nära relation

Nämnden har gjort riktade satsningar för att kartlägga förekomsten av våld i nära relation bland annat genom en enkät till ungdomsfullmäktige i Skellefteå. Av enkätsvaren framkom det att flertalet av de som besvarade enkäten varit utsatt för våld i nära relation.

Som stöd till verksamheten har landstinget tagit fram ett vårdprogram för arbetet med våld i nära relationer. Verksamheter med patientkontakt, bland annat barnvårdscentral, har som rutin att fråga patienter om våld i nära relation. Nämnden konstaterar att det finns bra instrument för att identifiera våld och att rutinerna bör implementeras i all patientnära verksamhet och ingå i det standardiserade frågeformuläret.

P.O. NS

Nämndens bedömning är att följande åtgärder behövs:

- Våga fråga kortet ska användas i landstingets alla verksamheter.
- Att Centrum för kvinnofrid får utökade resurser till sina verksamheter.
- Öka kunskapen om våld i nära relationer hos befolkningen.

Riskbruk av alkohol

Nämnden har fört dialog med landstingets verksamheter om riskbruk. Det finns rutiner för hantering av missbruk, däremot bedömer nämnden att verksamheterna skulle behöva uppmärksamma ett riskbruk innan det övergått till ett missbruk.

Nämnden har uppmärksammats på att antalet personer i riskbruk har ökat, främst gäller det bland kvinnor. Ökningen har dock skett från en tidigare låg nivå.

Presidiet lyfter fram behovet av följande åtgärder:

- Verka för ökad dialog mellan de olika vårdaktörerna för att skapa en gemensam definition av riskbruk av alkohol samt utarbeta tydliga strategier för samverkan och användandet av befintliga handlingsprogram där riskbruk uppmärksammats.
- Säkerställa att akut personal har rätt stöd och information för att fånga upp patienter med alkoholproblematik.
- Utarbeta standardiserade metoder för att identifiera riskbruket hos unga på individnivå.

Övriga bedömningar

Vid redovisningen lyfter presidiet även följande:

- Nämnden delar patient- och pensionärsföreningars oro över läkarbemanningen inom primärvården i Skellefteå- och Norsjöområdet.
- Nämnden förutsätter även att tillgängligheten till landstingets lokaler ska vara god, där bussanslutning till entrén vid sjukhuset i Skellefteå är viktig utifrån ett tillgänglighetsperspektiv. Nämnden har uppmärksammats på att det finns brister i tillgängligheten för personer med synskada.
- Nämnden ser den generella och förebyggande verksamheten som bedrivs vid familjecentraler som mycket viktig, och en naturlig samlingsplats för hela familjen oavsett kulturell bakgrund.
- Nämnden anser det viktigt att fler barn i Skellefteå- och Norsjöområdet ska ha tillgång av familjecentraler.
- Åldrande befolkning i området.

I samband med redovisningen diskuteras följande:

- Kopplingen mellan alkohol och våld i nära relation. Skellefteåmodellen används som innebär att polis och kommun samverkar med drogmottagningen.
- Familjecentraler. Det framförs önskemål om en långsiktig etableringsplan för bildande av familjecentraler i länet. En plan underlättar vid framtida budgetering.

P.O. MS

Nämnden för folkhälsa och primärvård i södra Lappland

Ordförande Marita Fransson (S) redovisar nämndens underlag för budget 2018.

Nämnden har arbetat med de riktade uppdragen från fullmäktige (våld i nära relation och riskbruk alkohol). Förutom de riktade målen har nämnden identifierat ett antal områden som redovisas i budgetunderlaget.

Våld i nära relation

Det totala antalet anmälningar av brott i nära relation i södra Lappland uppgår under 2016 till 60 stycken, vilket är en minskning från 2013 då 86 anmälningar kom in. År 2016 utgör 16 procent av alla anmälda våldsbrott till polisen i södra Lappland våld i nära relation.

Riskbruk alkohol

Resultatet från Västerbottens hälsoundersökningar (VHU) visar att riskbruk av alkohol, med något undantag, är lägre i södra Lapplandsområdet än i övriga länet.

Övriga bedömningar

Vid redovisningen lyfter presidiet även följande:

- Den palliativa vården upplevs som ojämlig. Tillgången till palliativ vård är begränsad till kontorstid, måndag till fredag, medan i Umeå och Skellefteå finns palliativa hemsjukvårdsteam som finns tillgängliga dygnet runt.
- Nämnden gör även bedömningen att tillgången till ungdomshälsa är ojämlig. I södra Lappland finns endast en ungdomsmottagning, den är belägen i Lycksele. Ungdomsmottagningen har signalerat att det är svårt att göra den investering i ungas hälsa som behövs med de medel som regeringen tillskjutit.
- Det råder en oro bland nyanlända som till stor del beror på osissheten med uppehållstillstånd. Bup och elevhälsan har framförallt noterat en oro bland ensamkommande barn. Nämnden poängterar att samarbetet/samverkan mellan skolhälsovård, psykiatri och primärvård är viktigt.
- Västerbotten ligger över riksnittet vad gäller antalet fallskador bland äldre. De flesta fallskadorna uppstår i ordinärt boende.

Utifrån det som redovisats i budgetunderlaget ger nämnden följande rekommendationer:

- Ökade satsningar för fallprevention riktade mot personer i ordinärt boende.
- Satsningar på psykisk ohälsa, bland annat för nyanlända och asylsökande, tillgången till familjecentraler samt tillgänglig ungdomshälsa.
- Säkerställa att den palliativa vården blir jämlig i hela Västerbotten.
- Samverkansavtal mellan landstinget och kommunerna i området, framförallt inom området barn och unga.
- Riktade folkhälsoinsatser mot södra Lappland då den riskprofil som VHU visar för området skiljer sig från länet i övrigt.

P.O. AS

I samband med redovisningen diskuteras följande frågor:

- Fallprevention bland äldre, görs satsningar på hälsocentralerna för att upptäcka benskorhet?
- Första linjens arbete i psykiatri.

Nämnden för folkhälsa och primärvård i Umeåregionen

Ordförande Harriet Hedlund (S) redovisar underlag för budget 2018.

Våld i nära relation

Våld i nära relationer är en viktig folkhälsofråga och åtgärder för att minska våldet bör införas som en del av folkhälsomålen. Frågor om våld bör vara rutin i de verksamheter som möter patienter samt att frågor om våld bör införas i Västerbottens hälsoundersöknings (VHU) hälsodeklaration och hälsosamtal. Man bör också förbättra rutinen med enskilda samtal med vårdsökande.

Följande förbättringsmöjligheter lyfts fram:

- Kunskapsuppbyggnad för att minska och upptäcka våld. Kunskapsuppbyggnad behövs kontinuerligt för att kunna känna igen våldsskador inom primärvården.
- Höja uppklarandeprocenten och bryta våldsbeteenden.
- Öka samverkan mellan samhällsorganisationer för förbättrat stöd till brottsoffer.
- Landstinget bör ta ett delansvar för mansmottagningen i Umeå på samma sätt som sker i Skellefteå.

Riskbruk alkohol

Efter genomförd enkätundersökning "Hälsa på lika villkor" framkommer det att det finns ett ökat riskbruk av alkohol bland kvinnor i länet sedan föregående undersökning 2010. Andelen män med hög konsumtion är relativt oförändrad. Alkoholvanorna bland befolkningen har förändrats. Frågan om alkoholvanor ska ställas kontinuerligt till alla åldersgrupper.

Nämnden har lyft och följt upp medvetenheten om riskbruk av alkohol vid hälsocentralsbesök, på folkhälsoråden, på företagshälsovårdsbesöken, via UmeBrå, på pensionärsdialogerna och vid Lärandeseminarium.

Övriga bedömningar

Vid redovisningen lyfter presidiet även följande:

- Nämnden upplever att de har en dålig kunskap om spelberoende. Nämnden har dock goda kontakter med patientföreningen och bistått deras verksamhet med beviljade medel.
- Arbete pågår med att förbättra samverkan inom hemsjukvården.

P.O. MS

- Nämnden arbetar med att utveckla samverkan mellan Bup och primärvården försöker bygga upp första linjen i primärvården.
- Ersättningsnivån för Västerbottens hälsoundersökningar bör höjas för att stimulera att fler invånare gör undersökningen.

I samband med redovisningen diskuteras följande frågor:

- Möjlighet till drogavvänjning för nyanlända
- Möjligheten till hälsoundersökning via nätet

Samverkansnämnden

Landstinget har fått medel för att starta ett kunskapscenter för samisk hälsa. I samband med det ska en styrgrupp utses. Vidare informerar Harriet Hedlund (S) om att översyn av minoritetslagstiftningen pågår.

Arbetsutskottets beslut

Informationen noteras till protokollet samt delges landstingsstyrelsen den 30 maj 2017.

§ 91 Informationer VLL 24-2017

Sammanfattning

Månadsrapport per mars 2017

Katarina Holmgren, ekonomidirektör, redogör för ekonomiskt utfall per mars 2017.

Verksamheternas nettokostnader uppgår till -54 miljoner kronor, vilket är en förbättring jämfört med samma period föregående år (-82 miljoner kronor).

Nämnderna redovisar följande avvikelse mot budget:

Landstingsstyrelsen	-23 miljoner kronor
Hälso- och sjukvårdsnämnden	-30 miljoner kronor
Nämnden för funktionshinder och habilitering	-2 miljoner kronor
Övriga nämnder redovisar en positiv avvikelse	

Landstingsstyrelsens verksamhetsområden redovisar följande resultat:

Primärvård	-33 miljoner kronor
Digitalisering	-2 miljoner kronor
Service	-10 miljoner kronor
Administration	23 miljoner kronor

Resultatet är en förbättring mot föregående år då avvikelsen för samma period uppgick till -24 miljoner kronor. Avvikelsen kan till stor del förklaras av kostnader för inhyrd personal. Kostnadsutvecklingen för personalkostnader uppgår till 4,1 procent, för att hålla budget krävs en kostnadsutveckling på 1,9 procent.

P.O.

Fokusområden

Personalkostnader inklusive hyrd personal	-35 miljoner kronor
Läkemedel	-5 miljoner kronor
Medicinskt material inklusive tandvårdsmaterial	-4 miljoner kronor
Utomlänsvård	1 miljon kronor
Vårdintäkter inklusive lab/röntgen, kommun	-3 miljoner kronor
Övriga poster	-8 miljoner kronor

Resultatet är en förbättring jämfört med föregående år då fokusområdena redovisade en avvikelse mot budget på -82 miljoner kronor.

Vid redovisningen framgår även följande:

- Utomlänsvård redovisar en positiv avvikelse som framförallt beror på budgetförstärkningar.
- Sjukfrånvaron per anställd uppgår till 7,4 procent.
- Produktiviteten för primärvård, sjukhusvård, medicinsk service och tandvård har ökat.

Ekonomiskt utgångsläge inför budget 2018

Landstingsdirektör Anders Sylvan informerar om förutsättningar inför budgetåret 2018.

Ledningsgruppen har arbetat fram en riskanalys och identifierat ett antal riskområden:

Produktion

Lokalomflyttningar i samband med renovering och ombyggnationer samt att landstinget inte kan bemanna samtliga avdelningar kan medföra en lägre produktion.

Kvalitet

Brister i kvalitén kan uppstå, bland annat bristande kvalitetskontroll, personalbrist samt kortsiktig måluppfyllelse.

Patientsäkerhet

Överbeläggningar och utlokalisering, vårdrelaterade infektioner samt kontinuitetsbrist till följd av ökat antal hyrläkare kan bidra till försämrad patientsäkerhet.

Ekonomi

Landstingets ekonomi identifieras som ett riskområde som bland annat beror på minskade intäkter, ökade utomlänskostnader samt kostnadsökning för läkemedel.

Arbetsmiljö

Arbetet med att förbättra arbetsmiljön för landstingets anställda har hög prioritet. Bland annat ligger fokus på att begränsa långtidssjukskrivningar samt skapa bra förutsättningar för ledarskap med satsningar på bland annat HR-stöd till chefer i form av avlastning med rekrytering och schemaläggning.

P.O. AS

Ledningsgruppen har även identifierat ett antal strategiska fokusområden:

Attraktiv arbetsgivare, värdebaserad vård, digitalisering med IT-system som stödjer verksamheten, vård på distans där landstinget ligger i framkant samt rätt vårdnivå.

Ekonomiska förutsättningar inför 2018

Kristin Antonsson, budgetchef, redogör för ekonomiska förutsättningar inför budgetåret 2018 samt prognos för perioden 2018-2020.

Sveriges Kommuner och Landsting har under april uppdaterat sin prognos. Landstinget står inför en budgetbesparing om 200 miljoner kronor som dels beror på lägre skatteintäkter och generella statsbidrag än budgeterat (100 miljoner kronor), dels på det nya utjämningsystemet samt ökade kostnader för avskrivningar och pensioner.

Utifrån resultatkravet kommer landstinget att behöva hantera budgetbesparingen senast 2019.

Vidare informeras arbetsutskottet om följande:

- Västerbottens läns landsting har höga kostnader för hälso- och sjukvård jämfört med övriga landsting/regioner.
- Landstinget har ett ökat investeringsbehov och ytterligare finansiering krävs för detta. Målet är att landstingets investeringar ska finansieras utan extern upplåning. Investeringsnivåerna medför ökade avskrivningskostnader och utbetalningar som inte är finansierade.
- Pensionskostnaderna ökar under planperioden 2018-2020.

Arbetsutskottets beslut

Informationen är delgiven.

§ 92 Träff med patientnämnden angående budget 2018 VLL 60-2017

Sammanfattning

Arbetsutskottet träffar patientnämndens presidium och kanslichef för att få information om nämndens underlag för budget 2018.

Kanslichef Kristina Östman och ordförande Alejandro Caviedes (S) redovisar underlag för budget 2018.

Patientnämndens individärenden har ökat. Kansliet har förstärkts med ytterligare personalresurs för att hantera antalet ärenden.

Med anledning av en lagändring kommer vissa ärenden att överlåtas från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) till patientnämnden. Nämnden kommer därmed att få fler ärenden att handlägga.

P.O. AS

Vidare informerar presidiet om hur patientnämnden arbetar. Nämnden har som rutin att träffa en vårdgivare som har fler än sex (6) ärenden och erbjuder även stöd till vårdgivaren i form av nämndens kompetens och erfarenhet som patientnämnd.

Inför budget 2018 lyfter presidiet följande:

- Behovet av ytterligare resursförstärkning till kansliet för att hantera ärenden som tidigare handlagts av IVO.
- Nytt ärendehanteringssystem kan medföra vissa kostnader.
- Eventuella kostnader för arbetsmiljöåtgärder.
- På lång sikt behövs utveckling av ärendehantering, handläggrollen och stödpersonsverksamheten.

I samband med redovisningen diskuteras följande:

Syftet och innebörden av lagändringen som medför att IVO överlämnar vissa ärenden till patientnämnden.

Arbetsutskottets beslut

Informationen noteras till protokollet samt delges landstingsstyrelsen den 30 maj 2017.

§ 93 Kurser och konferenser VLL 27-2017

Sammanfattning

- Nationell konferens i Glesbygdsmedicin, 10-11 maj 2017
- Almedalsveckan, 2-9 juli 2017

Arbetsutskottets beslut

Landstinget avstår från att delta på konferensen i Glesbygdsmedicin.

Landstingsråden samt två representanter från majoriteten och två representanter från oppositionen deltar under Almedalsveckan.

P.O

AS